

Komisijas lēmuma kopsavilkums**(2008. gada 30. janvāris)****par procesu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 1. punktu****(Lieta COMP/B-1/39.326 — E.ON Energie AG)****(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)**

(2008/C 240/06)

Komisija 2008. gada 30. janvārī pieņēma lēmumu procesā saskaņā ar 23. panta 1. punktu Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā⁽¹⁾. Lēmuma pilnā teksta nekonfidenciāla versija lietas autentiskajā valodā ir pieejama Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē:

<http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases>

Lēmums attiecas uz soda naudu 38 miljonu euro apmērā, ko uzņēmumam E.ON Energie AG (EE) uzlika saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. pantu, jo EE pārplēsa aizzīmogojumu, kuru Komisija bija uzlikusi 2006. gada maijā notikušās pārbaudes laikā. Uzņēmuma EE galvenā mītne atrodas Minhenē, Vācijā, un tas pieder E.ON grupai. Šī ir pirmā lieta, kurā Komisija uzlika kādam uzņēmumam soda naudu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. pantu.

(1) FAKTU KOPSAVILKUMS

Komisija 2006. gada 29. maijā veica iepriekš nepaziņotu pārbaudi EE, kā arī citu E.ON grupas uzņēmumu telpās, jo Komisijai bija pamats uzskatīt, ka E.ON grupa ir iesaistīta konkurenci ierobežojošās darbībās. Pārbaudes pirmās dienas vakarā pārbaudi veicošie darbinieki lielu skaitu dokumentu, kas nebija nokopēti un bija tikai daļēji reģistrēti sarakstos, novietoja telpā, kuru uzņēmums EE šajā nolūkā nodeva Komisijas rīcībā. Pārbaudes vadītājs aizsēdza telpu ar uzņēmuma EE izsniegto atslēgu un uz durvīm un durvju rāmja uzlika oficiālu Komisijas drošības aizzīmogojumu, lai tādējādi nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu telpā. Uzņēmumam EE izskaidroja aizzīmogojuma nozīmi, kā arī aizzīmogojuma pārplēšanas iespējamās sekas.

Kad pārbaudi veicošie darbinieki atgriezās 2006. gada 30. maija rītā ap plkst. 8.45, uzņēmuma EE pārstāvju un uzņēmuma pieaicinātu advokātu klātbūtnē tie konstatēja, ka uz visas iepriekšējā vakarā uzliktā aizzīmogojuma virsmas bija redzami burti VOID. Turklāt aizzīmogojums par apmēram diviem milimetriem bija nobīdīts gan vertikāli, gan horizontāli; tas bija redzams tādēļ, jo uz durvīm un uz durvju rāmja atradās līmes paliekas. Turklāt pēc aizzīmogojuma noņemšanas kļuva redzams, ka tā aizmugurē atradās īpaši pamanāmas līmes paliekas (burtu VOID paliekas), kas arī norādīja uz aizzīmogojuma pārplēšanu.

Pēc durvju atvēršanas pārbaudi veicošajiem darbiniekiem nebija iespējams noteikt, vai dokumenti, kas atradās telpā, joprojām bija pilnīgi.

⁽¹⁾ OVL 1, 4.1.2003., 1. lpp.

(2) PROCEDŪRAS GAITA

Faktu noskaidrošanas nolūkā Komisija nosūtīja informācijas pieprasījumus (1) uzņēmumam EE, (2) zīmogmateriāla ražotājam, uzņēmumam 3M Europe S.A./N.V (3M), (3) telpu apkopes uzņēmumam, kas tīra EE telpas, un (4) EE telpās strādājošajam apsardzes uzņēmumam. Kā iespējamo skaidrojumu aizzīmogojuma stāvokļa izmaiņām uzņēmums EE vispirms minēja, ka, iespējams, "aizzīmogojums kļuva daļēji vaļīgāks", jo "aizzīmogojums slukti turējās uz virsmas (piemēram, izmantoto celtniecības materiālu dēļ)". Uzņēmums EE arī paziņoja, ka telpu apkopes uzņēmuma darbiniece aizzīmogojumu noslaucīja ar mitru mikrošķiedras lupatu un tīrīšanas līdzekli un aizzīmogojums tādējādi, iespējams, nedaudz nobīdījās. Visbeidzot, uzņēmums EE apstiprināja, ka attiecīgajā naktī netika novērotas nepiederošas personas, iekļūstot ēkā, tomēr bez pārbaudes vadītājam nodotās atslēgas attiecīgās telpas atslēgas bija arī citu personu rīcībā.

Komisija 2006. gada 2. oktobrī uzņēmumam EE nosūtīja iebildumu izklāstu. Tajā Komisija sākotnēji secināja, ka aizzīmogojums tika pārplēsts un ka aizzīmogojuma pārplēšana ir saistīta ar uzņēmumu EE, jo tam ir rīcības pilnvaras attiecīgajā biroju ēkā. Komisija arī atzīmēja, ka aizzīmogojuma derīgumu neietekmēja tas, ka aizzīmogojumam bija beidzies oficiālais garantijas laiks (tā saucamais glabāšanas laiks). Jo īpaši tas attiecas uz faktu, ka nepastāv iespēja, ka uz bojāta aizzīmogojuma parādās burti VOID (t. s. "viltus pozitīvs rezultāts"). Vienīgā iespēja ir, ka bojāts aizzīmogojums izraisītu negatīvu rezultātu, t. i., aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumā VOID zīmes neparādītos.

Komisija piešķīra uzņēmumam EE piekļuvi lietas materiāliem. EE sniedza atbildi uz iebildumu izklāstu 2006. gada 13. novembrī un apgalvoja, ka Komisijas viedokļa pamatā ir nepareizi, t. i., nedroši un no zinātniski tehniskā viedokļa neapstiprināti fakti. Mutiskās uzklaušanās laikā, kas notika 2006. gada 6. decembrī, EE demonstrēja uzņēmuma uzņemtu video materiālu, kas pēc uzņēmuma uzskata liecinot, ka arī ārējā ietekme, piemēram, sienas vibrācija (ko izraisa, piemēram, aizslēgtu durvju raustīšana) savienojumā ar citiem faktoriem (piemēram, iepriekš nenotīrīta virsma), iespējams, varētu izraisīt to, ka parādās konstatētās VOID zīmes. Tomēr jāuzsver, ka šajā video materiālā nebija

redzamas lielizmēra VOID zīmes, kādas konstatēja 2006. gada 30. maijā, bet VOID zīmes bija redzamas tikai aizzīmogojuma malās starp durvīm un durvju rāmi, kur aizzīmogojumam bija zināmas brīvģājiena iespējas. Uzņēmums EE ierosināja veikt turpmākas pārbaudes aizzīmogojumu darbības spēju noteikšanai.

EE nosūtīja Komisijai 2007. gada martā zinātniska institūta izstrādātu ekspertu atzinumu "Pētījumi par aizzīmogojumos izmantojamo plēvju reakciju uz bīdes spēkiem un novilkšanas spēkiem". Trīs mēnešus vēlāk uzņēmums EE nosūtīja vēl vienu ekspertu atzinumu "Pētījumi par aizzīmogojumos izmantojamo plēvju reakciju uz vilces izraisītu bīdi, spiedes izraisītu bīdi un novilkšanas izraisītu spriegumu pēc tīrīšanas līdzekļa Synto iedarbības". Abu ekspertu atzinumu pamatā bija pētījumi ar uzņēmuma 3M ražoto aizzīmogojumu plēvi 7866, ko izmanto Komisijas aizzīmogojumos un kas pieejama tirdzniecībā. Eksperti secināja, ka sienas vibrācijas savienojumā ar tīrīšanas līdzekli un citiem faktoriem varētu izraisīt "viltus pozitīvu rezultātu" (ierobežota VOID zīmju un līmes palieku parādīšanās aizzīmogojuma malās). Tomēr Komisija konstatēja, ka šos izmēģinājumus veica pilnīgi atšķirīgos apstākļos, nekā tie bija pārbaudes veikšanas vietā. Komisija arī konstatēja, ka netika pierādīts, ka VOID zīmes parādījās uz visas aizzīmogojuma virsmas. Turklāt uzņēmums 3M apstiprināja, ka Komisijas aizzīmogojumu izturīgums ievērojami pārsniedz to glabāšanas laiku/garantijas laiku un ka burtu VOID parādīšanās zināmā mērā liecina par aizzīmogojuma derīgumu.

Aizstāvēt savu viedokli, Komisija lēmumā balstījās arī uz Komisijas eksperta atzinumu. Šis eksperts uzņēmuma EE ēkā Mīnhenē 2006. gada aprīlī veica atbilstošās pārbaudes ar dažiem aizzīmogojumiem, klātesot EE pārstāvjiem un diviem uzņēmuma pieaicinātiem ekspertiem. Šīs pārbaudes notika uz tām pašām durvīm, uz kurām 2006. gada 29. maijā uzlika aizzīmogojumu. Turklāt eksperts savā laboratorijā veica turpmākas pārbaudes. Savā 2007. gada maija atzinumā eksperts apstiprināja, ka aizzīmogojuma derīgumu neietekmēja ne tas fakts, ka ražotāja minētais garantijas laiks bija beidzies, ne arī tas, ka pārbaudi veicošie darbinieki iepriekš nebija izmēģinājuši aizzīmogojumu vai arī notīrījuši attiecīgās durvis. Eksperts arī apstiprināja, ka nav realistisks pieņēmums, saskaņā ar kuru šķietami pozitīva rezultāta gadījumā telpu tīrīšanas līdzekļu iedarbības un sienu vibrācijas dēļ VOID zīmes kļūst redzamas, arī nenotēmot aizzīmogojumu. Viņš secināja, ka, raugoties reāli, VOID zīmju parādīšanās ir izskaidrojama tikai ar aizzīmogojuma pārplēšanu, tātad aizzīmogojums tika noņemts un pēc tam atkal uzlikts.

Ar 2006. gada 6. jūnija faktu vēstuli, kas pievienota eksperta atzinumam, Komisija paziņoja uzņēmumam EE par izmeklēšanas laikā gūtajiem papildu faktiem un no tiem izrietošiem rezultātiem. EE atbildēja ar 2007. gada 6. jūlija vēstuli un joprojām apšaubīja aizzīmogojuma derīgumu. Uzņēmums iebilda, ka Komisija nevar pilnībā izslēgt citus izskaidrojumus bojātajam aizzīmogojumam. EE arī apgalvoja, ka Komisijas eksperta pārbaudīto aizzīmogojumu skaits bija pārāk niecīgs. Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ Komisiju šie apsvērumi nepārliecināja.

Uzņēmums EE 2007. gada oktobrī iesniedza vēl vienu eksperta atzinumu un apgalvoja, ka aizzīmogojuma stāvoklis, iespējams, ir izskaidrojams ar gaisa mitruma iedarbību uz aizzīmogojumu vai dažādu faktoru (aizzīmogojuma novecošana, tīrīšanas līdzekļa iedarbība utt.) apvienojumu. Tomēr Komisijas eksperts 2007. gada novembra pētījumā pierādīja, ka gaisa mitrums vai gaisa mitrums apvienojumā ar citiem faktoriem nevarēja izraisīt aizzīmogojuma bojājumu. Eksperts norādīja arī uz vairākām vājām vietām EE ekspertu atzinumā, kurā aprakstītie pieņēmumi pārbaudei ievērojami atšķirās no faktiskajiem apstākļiem uz vietas. Eksperta atzinuma rezultātus uzņēmumam EE paziņoja ar vēl vienu "faktu vēstuli", pēc tās saņemšanas uzņēmums nepauda jaunus apsvērumus, kuros tas apšaubītu Komisijas secinājumus. Šī situācija nemainījās arī tad, kad uzņēmums EE 2008. gada janvārī iesniedza atslēgu īpašnieku notariāli apliecinātos paziņojumus, kuros viņi apgalvoja, ka vismaz viņi paši nav atvēruši attiecīgās durvis.

(3) SECINĀJUMS

Tādēļ ir konstatējams, ka pirmajā pārbaudes dienā uzņēmuma EE telpās uzliktais aizzīmogojums tika pārplēsts Regulas Nr. 1/2003 23. panta nozīmē. Saskaņā ar šo pantu nav jāpieņemas, ka durvis patiešām tika atvērtas vai ka aizzīmogotajā telpā trūkst tur uzglabāto dokumentu. Realistisks ir pieņēmums, ka aizzīmogojums ir pārplēsts tīši. Ja tas tā nebūtu, tad katrā gadījumā būtu jāpieņem, ka aizzīmogojums ir pārplēsts nolaidības rezultātā, jo uzņēmums EE bija vienpersoniski atbildīgs par savu darba norišu organizēšanu tādā veidā, lai aizliegums pārplēst aizzīmogojumu tiktu patiešām ievērots. Šajā sakarā Komisija arī konstatēja, ka uzņēmums EE par aizzīmogojuma esamību un tā nozīmi nebija informējis visus darbiniekus, kuriem bija atļauts iekļūt ēkā, piemēram, telpu apkopēju. Papildus tam apstāklim, ka šī lieta ir pirmā aizzīmogojuma pārplēšanas lieta, kurā Komisija uzliek attiecīgu soda naudu, Komisija nekonstatēja vainu mīkstinātos apstākļos. Jo īpaši tas attiecas uz faktu, ka uzņēmums EE sadarbojās ar Komisiju tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz juridiski noteiktos pienākumus sadarboties.

(4) JURIDISKĀS SEKAS

Ja ir pārplēsts aizzīmogojums Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta nozīmē, Komisija var uzlikt soda naudu, kas nepārsniedz 1 % no apgrozījuma. Neatkarīgi no konkrētās lietas aizzīmogojumu pārplēšana vienmēr ir nopietns pārkāpums. Tādēļ ir jānodrošina, ka soda naudai ir preventīva ietekme. Uzņēmums, kurā veic pārbaudi, nedrīkst gūt priekšrocības, pārplēšot aizzīmogojumu. No otras puses Komisija, nosakot soda naudas apmēru, ņēma vērā to, ka šī ir pirmā lieta, kurā piemēro Regulas Nr. 1/2003 jauno noteikumu. Tādēļ Komisija uzlika soda naudu 38 miljonu euro apmērā.

(5) PADOMDEVĒJA KOMITEJA

Padomdevēja komiteja aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa jautājumos 2008. gada 25. janvārī sniedza pozitīvu atzinumu par lēmuma projektu.